

Paddelleder i Norra Vänern

Borgvik – Grums – Segerstad - Karlstad – Hammarö – Ölme – Kristinehamn

Ett av Sveriges främsta paddelområden

Vänern - Ett äventyr

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Vänerkajak

www.vanerkajak.se

www.vaner8.se

Vänern, vår största sjö, erbjuder äventyr för alla paddlare oavsett om du är nybörjare och söker skyddade vatten eller om du är en riktig paddelräv som söker utmaningar.

I norra Vänern finns Vänerns största skärgårdsområde, Värmlandsskärgården. Dessutom finns mängder av vikar och Vänerns djupaste fjordar som ger många skyddade områden med spännande miljöer för paddlare. Från Borgvik i väster till Hult i öster finns 80 km skärgård värd att uppleva. Det finns mängder av alternativa paddelvägar där du kan skapa ditt eget äventyr och dina egna upplevelser i vår unika natur.

I projektet "Kajakleder i Norra Vänern" beskriver vi utvalda paddelleder med olika längd och svårighetsgrad. Hoppas du kan hitta något som lockar dig. Vill du genomföra ett riktigt stort äventyr i Vänern kan du välja att paddla "Väner-8", drygt 500 km paddling där du passerar Vänerns alla fina skärgårdar, www.vaner8.se.

I fjordarna in till Borgvik och Liljedal kan du njuta av ett omväxlande landskap med vildmark, skogsklädda berg och stränder blandat med kulturbygder. Här finns också rester av Värmlands tidiga industrihistoria och i de grunda vassrika vikarna finns ett rikt fågelliv och möjlighet till spännande fiske.

I Segerstads, Hammarös och Arnöns skärgårdar, några av Vänerns vackraste skärgårdsområden, kan du som har lite mer erfarenhet av öppet vatten njuta till fullo av paddling mellan fina öar. Här kan du också njuta av sommaren med bad från klippställar och sandstränder, hela tiden med utsikt ut mot den stora sjön. Det är lite speciellt att kunna se en horisontlinje vid en insjö.

I Karlstad kan du uppleva paddling i Klarälvens unika deltalandskap, stadsnära men samtidigt en unik vildmark med ett rikt fågel- och djurliv alldeles intill staden. Man kan lätt föreställa sig hur deltalandet kan ha sett ut innan staden byggdes. Naturreservatet Kaplansholmen i östra deltat visar hur en obebyggd ö i deltat såg ut.

Paddelleder: Förslag på trevliga turer som passar för kajak, kanadensare eller paddelbräda lite beroende på områdets karaktär. Vi vill med lederna uppmuntra och stimulera till paddling i Vänerns norra skärgårdar och ge dig möjlighet till en upplevelse och ett äventyr som du kan leva länge på. Lederna är gjorda för att de ska passa för kortare turer och dagsturer men det går naturligtvis enkelt att knyta ihop lederna till längre äventyr. Flera av lederna är lätta och dragna på skyddat vatten, andra är dragna på mer öppet vatten. Du kan läsa eller ladda ner ledbeskrivningarna på internet, www.paddla-vanern.se/norra/

Foto: Erik Zethelius

Paddla på Vänern: Vänern är Sveriges största sjö och paddling där påminner mycket om paddling på havet. Vågorna som för många paddlare upplevs som ett problem är kortare och brantare på Vänern jämfört med på kusten. Det kan vara svårare att parera en brantare våg men de ger mindre risk för sjösjuka.

Vi avråder allmänt från paddling med öppna kanoter, kanadensare, i öppna områden på Vänern. De påverkas mer av vind och kan vara svåra att hantera i vågor, risken är också stor att de vattenfylls. En täckt kajak är betydligt säkrare, välj tvåmanskajak om du känner dig osäker. Det finns också så kallade "Sit On Top"-kajaker som inte har någon sittbrunn utan man sitter i en fördjupning i kajakens däck. Fördelen med dessa är att de inte vattenfylls eftersom vattnet rinner ut genom dräneringshål. De är stabila så det är lättare att klättra upp tillbaka om man skulle hamna i vattnet. Många "Sit On Top"-kajaker är korta och breda och blir då tungpaddlade, de passar inte så bra till längre turer. De kan med fördel användas vid fiske. Det börjar komma "Sit On Top"-kajaker på marknaden som är gjorda som havskajaker i skrovet och dessa kan med fördel användas vid turpaddling.

Förutsättningarna för paddling påverkas mycket av aktuell vindstyrka och vindriktning, därför är det viktigt att vid val av led kontrollera aktuella väder- och vindprognoser.

De vanligaste vindriktningarna under sommaren är sydlig och sydvästlig och då kommer också områden i den norra skärgården som inte ligger i skydd av uddar eller öar att vara utsatta för vågor.

Tänk på att vågornas höjd bestäms av medelvindstyrkan och avståndet från närmast skyddande terräng. Däremot påverkas vi som paddlare av vindbyarnas styrka dvs vi upplever motvinden i byarna. Vindstyrkan i byarna brukar ofta vara ca 50% högre än medelvindstyrkan, så om vi har 5 m/s som medelvind kan vi förvänta oss ca 7,5 m/s i byarna.

Träna kamraträddning och självräddning innan du ger dig ut på längre turer. Tag alltid med vattentätt förvarade reservkläder och matsäck även om du ska ut på en relativt kort tur. Det är också viktigt att ta med rätt säkerhetsutrustning som förbandsartiklar, läns pump och paddelflottör.

Risk för Åska: Åskväder kan snabbt förändra förutsättningarna för en paddelutflykt. Vinden kan öka snabbt och helt byta riktning vid ett åskväder. Det gör att en plats som tidigare varit skyddad från vind helt plötsligt i stället kan bli vindutsatt. Undvik att paddla över öppet vatten om det är åskväder i antågande, sök helst skydd på land, gärna i en skogsdunge, undvik enstaka träd. Åskväder drar normalt förbi ganska snabbt och vinden avtar igen. Om du inte har med tält som du kan sätta upp som skydd mot regn, försök att ta med en tarp eller liten presenning som du kan spänna upp mellan ett par träd som skydd.

Foto: Erik Zethelius

Gradering av leder: I den här broschyren har vi valt att göra en helhetsbedömning av ledens svårighetsgrad och gjort en färgmarkering för varje led i kartorna på de sista sidorna.

I de detaljerade ledbeskrivningarna kan en led ha olika färgmarkering i olika delar för att visa vilka passager som kan vara svårare.

När vi har bedömt svårighetsgraden har vi utgått från en vanlig vindstyrka på sommaren 5 m/s. Om vindstyrkan är lägre blir det lättare att paddla, om det en dag är vindstilla kan även en nybörjare paddla en blå led. Om det blåser mer t ex 8-10 m/s kan även en grön led vara för svår för en nybörjare. Undvik alltid att paddla om prognoserna visar hårda vindar.

Grön led – nybörjare, förstagångspaddlare eller paddlat enstaka gånger, grön led kan även fungera bra för öppen kanot, kanadensare, och paddelbräda, SUP.

Lätta leder: Led 1, Led 2, Led 3, Led 8, Led 9, Led 11, Led 12

Blå led – paddlare som paddlat en del, kan hantera kajaken i mindre vågor ca 50-80 cm, klarar att paddla i normal motvind 5-8 m/s. Paddlare är på eller närmar sig grön nivå enligt paddelpasset.

Medelsvåra leder: Led 4, Led 5, Led 7, Led 10, Led 13, Led 14, Led 16

Röd led – paddlare som kan hantera kajaken i både vind 10-12 m/s och vågor 1-1,5 m. Paddlaren är på eller närmar sig blå nivå enligt paddelpasset.

Utmanande leder: Led 6, Led 15, Led 17

Naturskydd: I norra Vänern finns ett antal naturreservat, både i Vänerns skärgård och i Klarälvens deltaområde. De två största är "Värmlandsskärgården" och "Segerstads skärgård", många av lederna går i dessa naturreservat. I varje naturreservat finns olika regler beroende på vad som är känsligt och vad man vill skydda. Reservaten har bildats för att bevara förutsättningarna för ett naturnära och rikt friluftsliv samtidigt som skärgårdens speciella naturvärden skyddas. Norra Vänern har en sötvattens-skärgård med många olika typer av miljöer, här finns kala klippstränder och grunda vikar bevuxna med vass. Öarna har en karaktäristisk vegetation med tallskog på magra hållmarker.

I skrevor och skyddade lägen finns rikare vegetation med buskar som olvon och björnbär. Ett mindre naturreservat är Kärrholmen öster om Karlstad med lite speciell växtlighet och en omväxlande topografi och geologi.

I Klarälvens deltaområde finns två naturreservat "Klarälvsdeltat" och "Kaplansholmen"

I Klarälvsdeltat vill man bevara områdets variationsrikedom, i synnerhet naturligt näringsrika sjöar, lövskog och fuktängar. Här kan man se sammanhängande vassbälten och vassmosaik, äldre lövskog med god tillgång på död ved och betade strandängar. Man vill också bevara fria vandringsvägar för fisk.

På många ställen syns spår efter bäver, fällda träd, bävervägar eller hyddor. Paddlar du på kvällen eller tidigt på morgonen finns stora chanser att se en skymt av dessa skygga djur.

Foto: Erik Zethelius

De känner sig relativt trygga när de är i vattnet så om du ser eller hör en bäver dyka finns ganska goda chanser att den dyker upp på ett annat ställe. Detaljerade föreskrifter för naturreservaten kan du hitta på hemsidan för

Länsstyrelsen i Värmlands län:

www.lansstyrelsen.se/varmland/besoksmal

Skärgårdsmiljön ger förutsättningar för ett rikt fågelliv. På många av skären häckar måsfåglar och tärnor här finns också gott om sjöfågel. Med lite tur kan du få se någon rovfågel, i första hand fiskgjuse, havsörn eller lärkfalk. Havsörnen är nordeuropas största rovfågel med ett vingspann på upp till 2,5 m.

Fågelskydd: Det finns många öar och skär som är fågelskyddsområden där det är landstigningsförbud under perioden 1/4 - 31/7. Under den perioden ska man hålla ca 100 m avstånd när man paddlar förbi.

Visa alltid hänsyn när du vistas i naturen. Tänk på att du med kajak eller kanot färdas tyst och kan överraska häckande fåglar eller familjer med ungar. Det finns naturligtvis häckande fågel på många ställen där det inte är fågelskyddsområde. Om du märker att du befinner dig nära boplatser, genom varnande fåglar eller cirklande rovfåglar, paddla snarast vidare och up-

Fiske: Fiske med handredskap är tillåtet och fritt, dvs med spö, pilk eller liknande rörliga redskap som är utrustade med lina och högst tio krokar. Fisk av följande arter får endast fångas om den håller följande minimimått: lax 60 cm, öring 60 cm, gös 45 cm. Fångst som inte uppfyller minimimåtten ska omedelbart sättas tillbaka i sjön. Ovanstående fiskarter får inte föras i land i kapat skick. Fiske av ål är förbjuden, fångst av lax och öring som inte är märkt genom att fettfenan är bortklippt är förbjuden hela året. Vid handredskapsfiske får man fånga och behålla sammanlagt högst tre laxar eller öringar per fiskare och dygn.

Fiske av vissa arter är förbjudet under lekperioder, mer information om förbudsområden och datum, kontakta:

Länsstyrelsen i Värmlands län: Telefon: 010-224 70 00, www.lansstyrelsen.se/varmland

Allemansrätten

Allemansrätten är en fantastisk och unik möjlighet som ger alla rätt att vistas i naturen. Du använder dig av allemansrätten när du går en promenad, paddlar kajak eller vistas i naturen. I Sverige får alla vara ute även på marker som någon annan äger. Detta kallas för allemansrätt och är en viktig del i den svenska kulturen. Vi får inte skada naturen eller något som andra äger. Vi får inte heller störa andra människor eller djur eller lämna kvar föremål eller skräp.

Vi kan sammanfatta det med att:
inte störa och inte förstöra.

Det är förbjudet att:

- Passera över tomter, trädgårdar, planteringar eller odlad mark, t ex åkrar
- Köra bil, motorcykel, moped eller andra motorfordon i naturen. Det är inte tillåtet att köra på stigar, parkvägar eller motionsspår.
- Elda om det är mycket torrt väder eller blåser hårt. Då kan elden snabbt sprida sig.
- Ta eller skada träd och buskar.
- Ta frukt, bär, grönsaker eller något annat som växer i trädgårdar, planteringar eller på åkrar.
- Lämna kvar eller kasta skräp. Burkar, plast, glas och annat skräp kan skada djur eller människor.
- Jaga, störa eller skada djur. Det är också förbjudet att ta fågelägg eller röra djurens bon eller ungar.
- Ha hundar lösa i naturen

Övernatta eller rasta i naturen

Det är tillåtet att gå iland på valfri plats som inte är skyddsområde och som ligger avskilt i förhållande till tomtmark för att rasta eller bada. Enligt "Allemansrätten" är det tillåtet att tälta eller övernatta en natt med enstaka tält på plats som ligger avskilt från bebyggelse utan att ha markägarens tillstånd. Vid iordningställda rastplatser inom naturreservaten är det tillåtet att rasta eller övernatta i vindskydd och tält upp till 2 dygn. Om ni är ett större sällskap med flera tält bör ni alltid kontrollera med markägaren att det är ok att tälta. På några få platser finns det övernattnings-stugor som står öppna och får användas av allmänheten, dessa går inte att boka, visa hänsyn om andra också valt att övernatta.

Göra upp eld: Inom naturreservat får man endast göra upp eld vid iordningställda eldstäder, friluftskök eller grillar får användas på andra platser. Vid en del eldstäder finns det ett vedförråd, annars behöver du ta reda på vad som gäller för att samla bränsle. Om man är utanför naturreservat är det tillåtet att göra upp eld men var försiktig och elda aldrig direkt på berghällar.

Foto: Erik Zethelius

Foto: Erik Zethelius

Väner-8: En utmaning för paddlare—paddla runt Vänern i en åtta och passera Vänerns alla fina skärgårdar. Starta på valfri plats, paddla åt valfritt håll och paddla förbi de 24 kontrollpunkterna. En resa på drygt 500 km, som tar mellan 8 och 25 dagar att fullfölja med kajak. Det är tillåtet att använda valfri farkost som drivs av muskelkraft, t ex kajak, kanadensare, paddelbräda – SUP, vattencykel, roddbåt. Du får inte ta hjälp av vind med t ex segel eller med någon form av motor. Flera av kontrollpunkterna ligger i närheten av campingplatser eller gästhamnar där det går att övernatta eller fylla på förråden. Du kan också välja att dela upp utmaningen i flera etapper fördelat över t ex några år.

www.vaner8.se

Information om eller synpunkter på "Kajakleder i Norra Vänern": Vänerkajak 0767653377.

info@vanerkajak.se

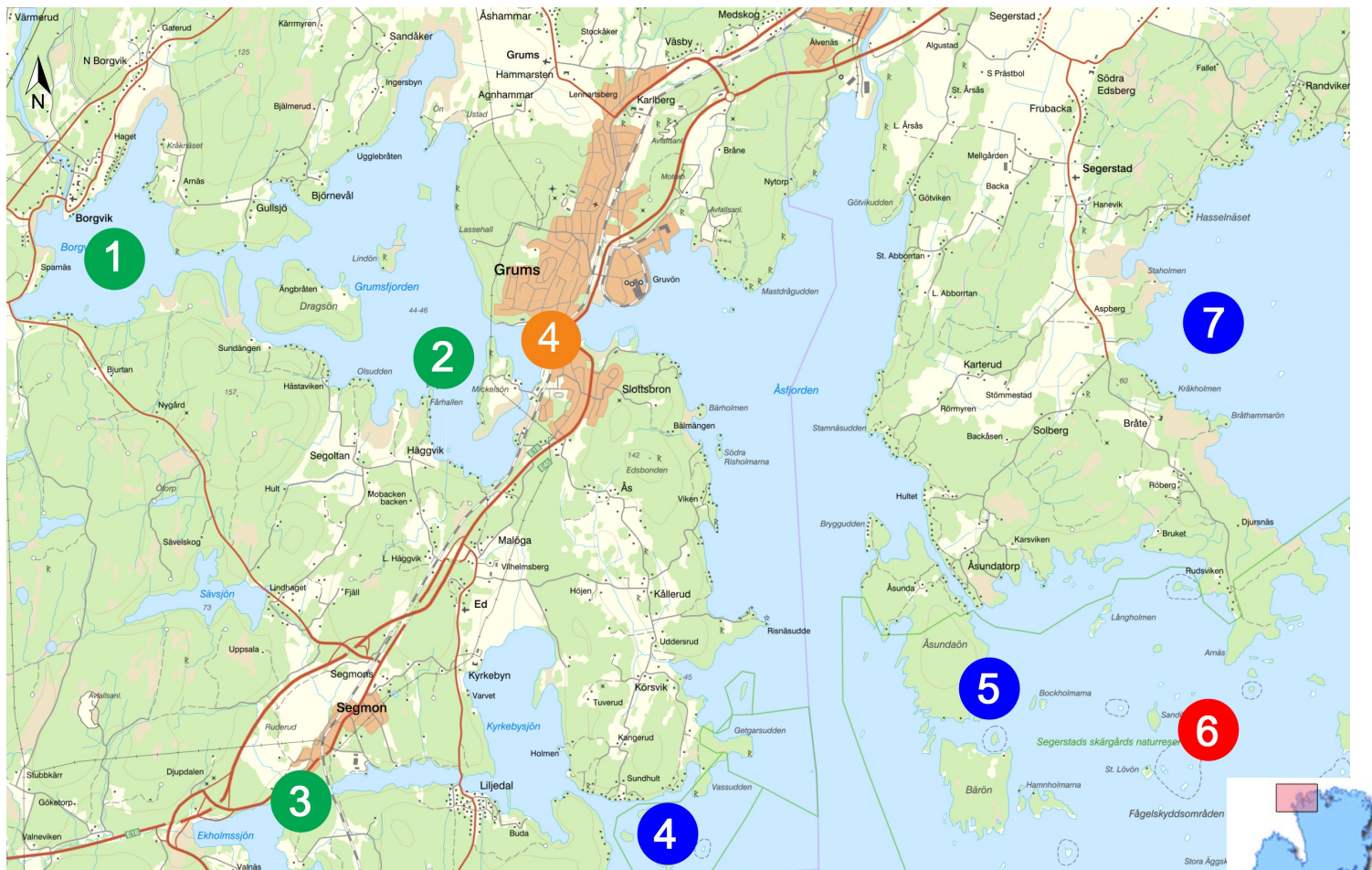

Turistinformation norra Vänern:

Grums: Kontaktcenter, Sveagatan 77, 0555-420 67, turism@grums.se . Turistinformation finns vid flera besöksmål och hotell.

Karlstad/Hammarö: Karlstad CCC, Tage Erlandergatan 8A, 054-22 21 00. Turistinformation finns vid flera besöksmål, hotell och campingar.

Kristinehamn: Turistbyrå Södra torget 3 i Kristinehamn, 055088187, turist@kristinehamn.se

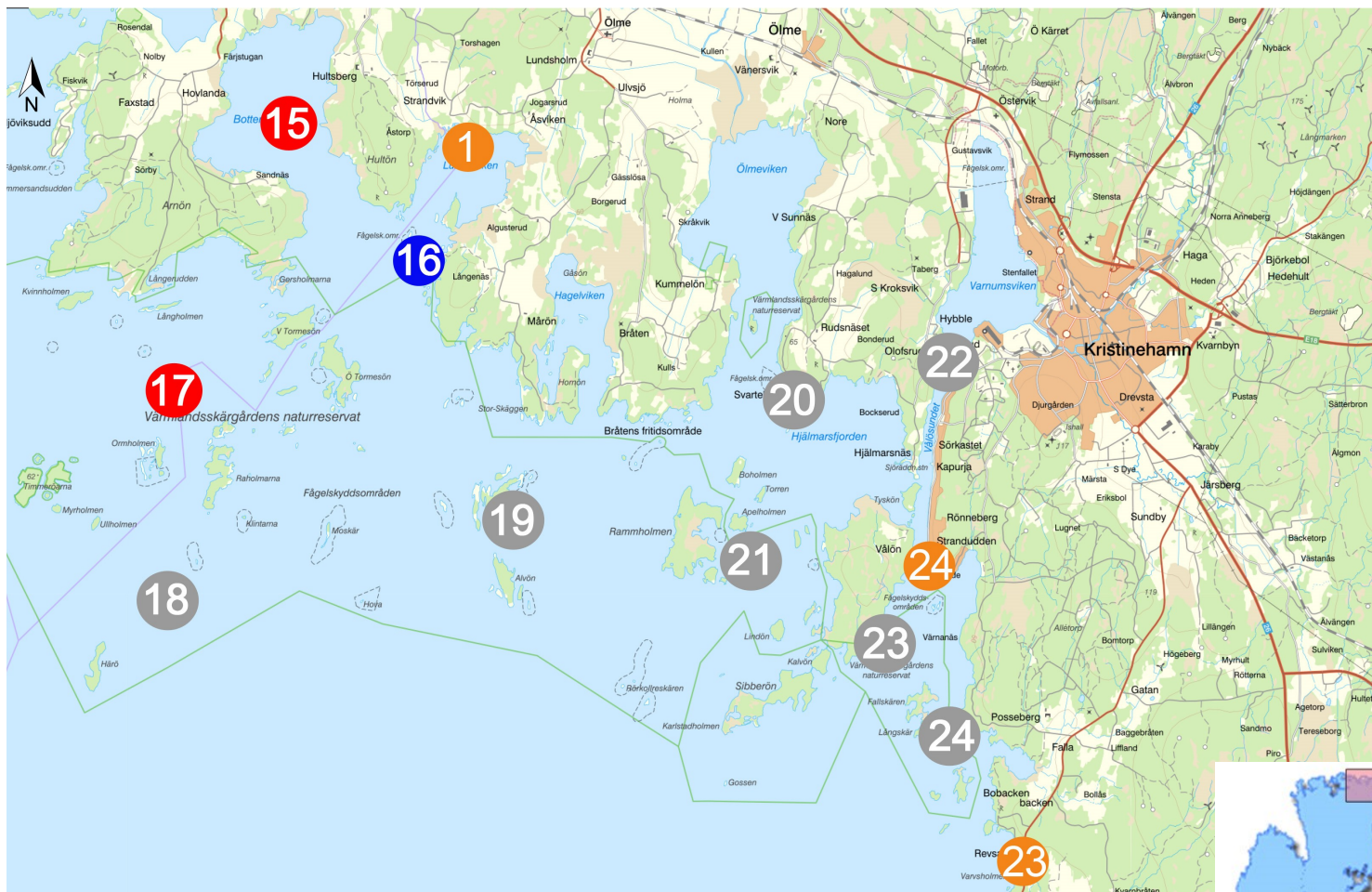

Vänerns norra skärgård, Västra delen. Orange nummer är kontrollpunkter för Väner-8

Vänerns norra skärgård mittendelen. Orange nummer är kontrollpunkter för Väner-8

Vänerns norra skärgård östra delen. Grå nummer är planerade leder. Orange nummer är kontrollpunkter för Väner-8

Paddelleder i norra Vänern beskriver 17 paddelleder, en del med alternativa vägval, totalt finns ca 30 turförslag som kan paddlas med kajak. En del leder är dragna i skyddade områden medan andra är dragna i mer öppna skärgårdar, även i Klarälvens delta finns leder med stadsnära paddling i Karlstad. Det finns turförslag för paddlare på alla nivåer från nybörjare till erfarna. De mer skyddade lederna passar också utmärkt för paddling med öppna kanadensare eller paddelbräda. Lederna har nivågraderats och markeras med olika färger; **Gröna leder** passar för nybörjare, **Bla leder** passar för paddlare som har viss erfarenhet av vågor och **Röda leder** är dragna i öppna områden och passar för vana paddlare. Tänk på att den aktuella vindstyrkan och vindriktning i hög grad påverkar ledens svårighetsgrad, undvik paddling vid hårda vindar.

Fullständiga ledbeskrivningarna går att ladda ner från internet. www.paddla-vanern/norra/

Paddelleder i norra Vänern har sammanställts och skrivits av Björn Zethelius på Vänerkajak med värdefull hjälp från lokala paddlare.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Vänerkajak

www.vanerkajak.se

www.vaner8.se

